

CELINE KIERNAN

Schaduwen
van de
dood

ABIMO

Schaduwven van de dood

CELINE KIERNAN

*Schaduwven van
de dood*

*Voor mams en paps, ik hou van jullie.
Voor Noel, Emmet en Grace, altijd met heel mijn hart.
Voor Fergus, Elaine, Luke en Karl. Laten we altijd tenten blijven
opzetten en kampvuren blijven ontsteken.*

Inhoud

Woordenlijst	11
De dichte schaduwen	15
Alleen onderweg	25
De rouwvlag	33
Niet zo gemakkelijk wanneer er twee zijn	38
Gezelschap	45
De hooikist	57
De teerwerkersherberg	68
Verdiende loon	79
Alleen maar een geest	88
Onweer in de verte	98

Woordenlijst

De taal die de Merronen in dit boek spreken is gelijk aan het hedendaagse Iers. De meeste woorden en zinnen die worden gebruikt, worden hieronder vertaald, uitgezonderd termen die al in de tekst worden uitgelegd.

Opmerking: schijnbare inconsequenties in de spelling van sommige woorden, zoals 'Domhan' en 'Domhain', houden verband met de Ierse grammaticaregels.

Abair leo a gcuid airm a chaitheamh uathu ▶ zeg hun dat ze hun wapens moeten laten vallen

Ach ▶ maar

A chroí ▶ mijn liefste

A dhuine uasail ▶ weledele heer

Agus ▶ en

Amach leat ▶ weg jij!/verdwijn!

A mhuirín ▶ liefste, schat

An bhfuil drochghoile ort arís? ▶ heb je weer pijn in je buik?

An bhfuil tú ansin? ▶ ben je daar?

An Domhan ▶ De Wereld (de Merroonse versie van God)

An Lá Deireanach ▶ de Laatste Dag

Anois ▶ nu

Anseo ▶ hier

Ar son an Ghrá ▶ uit liefde
B'fhéidir go n-inseofá dóibh go bhfuil xxx anseo ▶ zou je hen
misschien willen vertellen dat ... hier is?
Bhí Ashkr anseo ▶ Ashkr was hier
Bhí orm mo chac a dhéanamh ▶ ik moest poepen
Bígí ar bhur suaimhneas ▶ rustig/blijf kalm
Buíochas leat ▶ dank je wel
Cé hé sin? ▶ wie is dat?
Ce hiad na ceoltóirí ▶ wie zijn de musici?
Cén faáth an teanga choimhthíoch ▶ waarom die vreemde
taal?
Cé thú féin? ▶ wie ben je?
Conas atá tú? ▶ hoe maak je het?
Croch leat! Agus ná bí ag stánadh ▶ Opgehoepeld! En sta
niet zo naar binnen te kijken
Croí-eile ▶ ander-hart
Dhá luch beaga ▶ twee kleine muizen
Fan liom ▶ wacht op mij
Fan nóiméad ▶ wacht een ogenblikje
Féach ▶ kijk
Fear saor ▶ vrij man
Filid ▶ oude erfelijke adellijke titel. Een filid kan
verantwoordelijk zijn voor het mondeling bewaren van
de geschiedenis van zijn volk en die vervolgens aan de
volgende generatie onderwijzen. Het bewaren van de
geschiedenis in zijn mondelinge vorm was een bijzondere
traditie en elk voorstel om de geschiedenis op te schrijven
zou worden afgekeurd. De moderne versie van het woord,
file, betekent gewoon 'dichter'.
Gabh mo leithscéal ▶ neem me niet kwalijk
Gread leat ▶ hoepel op!/smeer 'm!
Iníon ▶ dochter/dochter van

Is fear saor mise, freisin ▶ ik ben ook een vrij man
Le meas ▶ met alle respect
Lucha ▶ muis
Lucha rua ▶ rode muis
Luichín ▶ kleine muis/muisje
Mac ▶ zoon/zoon van
Maith sibh a chúnna ▶ brave honden!
Mura mhiste leat ▶ als u het niet erg vindt
Nach bhfuil?/nach ea? ▶ niet?/nietwaar?
Nach Merron thú ▶ ben je geen Merroon?
Níl mé ag eitilt ▶ ik ben niet aan het vliegen
Níl sé go maith ▶ het gaat niet goed met hem
Níl se réidh ▶ hij is niet klaar
Níl Tabiyb ach ina choimhthíoch ▶ Tabiyb is maar een
vreemdeling
Puballmór ▶ de woorden ‘puball mór’ betekenen
letterlijk ‘grote tent’. Hier heeft het woord ‘puballmór’
betrekking op de Merroonse tenten met hun typisch
conische vorm.
Rua ‘gus dubh ▶ rood en zwart
Rud éigin le hól ▶ iets te drinken
Sea ▶ ja
Seachtain deireanach ▶ vorige week
Scéal ▶ een verkorte vorm van ‘Aon Scéal’ (Is er nog
nieuws?)
Suígí síos ▶ ga zitten (meervoud)
Tá An Domhan do m’iarraidh ▶ De Wereld roept me
Tá Ashkr ag fanacht le Sól ▶ Ashkr wacht op Sól
Tabhair nóiméad dúinn ▶ een ogenblikje
Tá go maith? ▶ goed?
Táim beagnach in éineacht leat ▶ ik ben bijna bij je
T’a mo chac orm ▶ ik moet poepen

Tá m'uaín tagtha ▶ het is met me gedaan/mijn tijd is gekomen
Tarraing siar/Tarraingí sí ▶ trek je terug (enkel- en meervoud)
Tá sé beagnach ina mhaidin ▶ het is bijna ochtend
Tá sé caillte ▶ hij is verloren
Tá siad ina gcnap codlata ▶ ze liggen in een diepe slaap
Tá teanga na Hadran acu ▶ ze spreken de Hadrische taal
Thóin caca ▶ klote/kloterig
Tógfaidh Coinín m'áitse? ▶ vervangt Coinín mij?

De dichte schaduwen

Wynter liet zich dicht op Ozkars hals zakken en boog langzaam haar hoofd voorover zodat de donkere rand van haar hoed haar ogen verborg. Het paard trappelde zenuwachtig onder haar en probeerde achterwaarts uit hun schuilplaats te lopen. Het kon haar angst voelen en dat maakte het dier nerveus. Wynter fluisterde tegen haar rijdier en streelde zijn schouder. Ozkar schudde zijn hoofd, snoof en stampde luid met zijn hoef.

De mannen die zich voor haar tussen de bomen bewogen kwamen dichterbij. Het geluid van hun paarden gaf Wynter een beeld van hun voortgang en ze week verder in haar schuilplaats terug toen het rumoer dichterbij kwam. Ze snapte niet waarom ze hen zo gemakkelijk over het hoofd had gezien. De bomen stonden zo dicht opeen en waren zo dik dat Wynter de mannen helemaal niet in de gaten gehad zou hebben, alleen was een van hen dwaas genoeg om een pijp op te steken en de zware tabaksgeur had haar op hun aanwezigheid opmerkzaam gemaakt. De gedachte dat ze ongemerkt dagenlang parallel aan elkaar voortgetrokken zouden kunnen hebben, de geluiden van de paarden van de mannen overstemd door die van Ozkar en vice versa, boezemde haar angst in.

Wynter hief haar hoofd op om te proberen tussen de bomen door een glimp van hen op te vangen, maar ze dook weer met wild kloppend hart in elkaar toen ze vanaf de weg een zacht fluitsignaal hoorde. De mannen waren een ogenblik stil, toen floten ze een paar melodische maten als antwoord en begonnen tot afschuw van Wynter hun paarden door het struikgewas haar kant op te drijven.

Ze kwamen angstig dichtbij en ze werd overweldigd door een bijna onweerstaanbaar verlangen haar hoofd op te heffen en te kijken. Maar slechts één moment van zorgeloosheid zou haar kunnen verraden, dus hield ze haar ogen gesloten en haar hoofd gebogen, terwijl de mannen langzaam langreden.

Ze dreven hun paarden een steile helling af, uit het zicht. Wynter liet Ozkar een stap opzij doen zodat zij hun afdaling naar de weg kon volgen.

Toen de ruiters vanuit de schaduw in de felle zon kwamen, bleek Wynter boven op hun hoofden te kijken. Ze bleven midden op de weg staan en tuurden afwachtend tussen de bomen aan de overzijde. Wynter volgde hun blik en dook weer in elkaar toen ze vier ruiters zag die de helling aan de overzijde afkwamen. Zodra deze nieuwkomers de weg bereikten, schoven de eerste twee mannen hun donkere hoed naar achteren en toonden hun gezicht. Het waren Combermannen en hun roodachtige baard en haar glinsterden in de zon. Ze keken behoedzaam naar de nieuw aangekomenen en een van hen riep in vormelijk, plechtstatig Zuidlands, de taal van Jonathans koninkrijk: ‘Zo ver?’

‘En nog niet daar?’ antwoordden de nieuwkomers.

De spanning bij de mannen was gebroken en Wynter prentte deze wachtwoorden en de fluitsignalen die eraan vooraf waren gegaan in haar geheugen.

Toen de nieuwkomers hun paarden inhielden, zei de kleinste Comberman: ‘We gaan dezelfde kant op, neem ik aan?’

‘Dat is mogelijk’, zei een van de nieuwkomers vaag. Ze schoven hun hoofdbedekking naar achteren en Wynter voelde een steek van angst. Het waren Haunardii! Krijgers, als ze op hun talloze glinsterende wapens mocht afgaan. Ze boog zich voorover in haar zadel om beter te kunnen zien. Persoonlijk had ze nog nooit een Haunardii gezien, maar ze stonden algemeen bekend als woest en sluw. Hun smalle, schuinstaande ogen waren zwart als de nacht en ze bekeken de Combermannen neerbuigend, met een minachtende lach op hun platte, honingkleurige gezicht.

‘Jezelf verborgen houden is niet jullie sterkste kant, is mijn bescheiden mening’, zei de jongste sarcastisch. ‘Welke idioot heeft er zóveel behoefte aan een pijp tabak?’

De Combermannen keken elkaar aan. De grootste klemde zijn pijp stevig tussen zijn tanden en begon zich in de richting van de bomen terug te trekken. ‘Blijf aan uw kant van de weg, dan zal mijn rook u niet deren’, zei hij afgemeten.

De Haunardii keken vrolijk. Ze ginnegapten tegen elkaar en lieten hun paarden achteruitlopen. Het was duidelijk dat al deze mannen – net als Wynter zelf – heimelijk onderweg waren en de dekking van het dichte woud verkozen boven het betrekkelijke gemak van de weg, en het leek erop dat de Haun hen om maar één reden hadden aangeroepen: om de spot met hun zorgeloosheid te drijven. Toen ze zich terugtrokken, zei de jongste lachend: ‘We hopen dat het niet jullie steelsheid is die jullie aan de tafel van de opstandige prins willen inbrengen!’

De opstandige prins, dacht Wynter. Alberon! Ze keek naar de mannen onder haar. Dus hij was zijn bondgenoten rond zijn tafel aan het verzamelen. Maar lieve help! Eerst Com-

bermannen en nu Haunardii? Was Alberon helemaal gek geworden?

Beneden op de weg was de jonge Haunardii de Combermannen nog steeds aan het bespotten en zijn sarcastische stem dreef op de hitte omhoog. 'Naar onze bescheiden mening zouden jullie net zo goed jodelend midden over de weg kunnen dansen, als je kijkt hoe behoedzaam jullie je tussen de bomen bewogen.'

'Nou,' bromde de kleinste Comberman, 'uw diplomatieke gaven zullen een grote aanwinst voor de toekomstige koning zijn, mag ik wel zeggen. Slaap lekker de komende twaalf nachten, Haun, en ik twijfel er niet aan dat we ú in het kamp zullen zien.'

Onder het praten reden de Combermannen de helling weer op en Wynter trok zich met Ozkar verder terug in de schaduw, terwijl ze hoorde hoe ze elkaar een afscheidsgroet toesnauwden. De Combermannen verdwenen zigzaggend tussen de bomen en gingen mopperend verder, met slierten tabaksrook achter hen aan. De Haunardii moesten op de helling aan de overkant weer in het bos verdwenen zijn.

Wynter bleef waar ze was, diep in gedachten, en Ozkar ging onder haar weer een dutje doen.

Ze vroeg ze zich af of de koning gelijk had gehad. Was Alberon inderdaad van plan hem van de troon te stoten? Het idee dat Alberon een verbond met de Haunardii of de Combermannen had gesloten joeg Wynter de rillingen over haar rug. Had hij zich echt tegen zijn vader gekeerd, met inhalinge veroveraars aan de ene en dweepzieke kwezels aan de andere kant? Wat zou er van het koninkrijk worden als dit het geval was, en wat voor welkom stond Wynter bij haar oude vriend te wachten als hij zich werkelijk tegen de koning had gekeerd?

Ze keek door het bos en dacht na over de Haun en de Combermannen, en wat die vertegenwoordigden. Als puntje bij paaltje kwam en ze tussen hen enerzijds en koning Jonathon anderzijds zou moeten kiezen, twijfelde Wynter niet aan de keus die ze zou maken – Alberon of geen Alberon. Ze schudde haar hoofd en keek hulpeloos om zich heen. Ze wilde niet nadenken over de keuzes die ze nu zou moeten maken. Plotse-ling dreigde ze overspoeld te worden door wanhoop en Wyn-ter ging rechtop zitten om die de kop in te drukken.

Zo was het genoeg, hield ze zichzelf voor. Het had geen zin zich allerlei muizenissen in haar hoofd te halen tot ze Alberon had gevonden en de waarheid had ontdekt. Daarna zou ze wel verder zien en zouden ze dit allemaal oplossen. Ze klemde grimmig haar kaken op elkaar. Ze had haar vader opgeofferd om deze tocht te kunnen maken, ze riskeerde haar eigen leven en was niet van plan te falen.

Het was nu rustig in het bos, kennelijk reden er geen mensen meer rond, dus liet Wynter haar waakzaamheid varen en gleeed van Ozkars rug. Vermoeid leunde ze een ogenblik met haar hoofd tegen zijn hals. Ze waren al van vlak voor het ochtendgloren onderweg en het werd tijd dat ze allebei rustten. Het veiligste kon ze dat hoger op de heuvel doen, maar eerst moest Wynter haar watervoorraad weer op peil brengen. Ze besloot het risico te nemen en haar waterzakken bij de stroom langs de weg te vullen. God wist wanneer ze daar weer de kans voor kreeg.

Toen ze de riemen losmaakte, snuffelde Ozkar aan haar en knabbelde aan haar tuniek, op zoek naar iets te eten. Geërgerd omdat ze moe was, duwde Wynter zijn hoofd weg. Het dier kreeg 's ochtends en 's avonds een snee paardenbrood en dat was meer dan genoeg, zelfs in dit hoge tempo waarin ze reisden. Wat Wynter betrof had hij álles kunnen krijgen. Na

vijf dagen onderweg had ze meer dan genoeg van paardenbrood, kaas en gedroogde worst. Zelfs geweekt in water was het grove bonenbrood een beproeving voor haar tanden en een kwelling voor haar maag.

Wat zou ze niet geven voor een bord lever met uien, dacht ze toen ze de waterzakken over haar beide armen hing en zich op handen en knieën liet zakken. Of, Heer in de hemel, een aardbeienlikeurtje... of appeltaart met slagroom. Ze kroop voorzichtig op haar buik de heuvel af. Haar oren gespitst, haar ogen op haar omgeving gericht, terwijl haar hart en haar maag van eten droomden.

Ze bereikte de rand van het struikgewas en keek naar het ondiepe stroompje dat over de bodem van de greppel klaterde. Als ze haar gezicht bedekt hield, wist Wynter, was ze gewoon een donkere vlek tussen alle andere bewegende schaduwen. Toch hield ze haar lichaam onbeweeglijk terwijl ze met haar arm omlaag reikte naar de stroom en de eerste waterzak onderdompelde. Hij stroomde langzaam vol en Wynter legde haar wang op de oever en keek onderwijl de weg af.

De eerste waterzak was vol en ze wilde net de tweede onderdompelen toen er hoefgetrappel op de weg klonk. Met een ruk trok ze haar hoofd achteruit en dook weg in de schaduw, terwijl een paard voorbij galoppeerde.

Het was een koopman in tamelijk goeden doen, zo te zien. Hij voerde een zwaarbeladen muilezel aan een teugel mee en ging veel te snel voor het dier met zijn enorme last. Hij keek voortdurend angstig achterom. Wynter bekeek hem somber en vroeg zich af wat de man bezielde kon hebben om alleen over deze weg te reizen. Hij was niet eens zo slim geweest om zijn dure kleren en zadel door iets eenvoudigers te vervangen.

Twee man zaten in volle galop achter hem aan, diep over hun rijdier gebogen. Ze hadden hun prooi al snel ingehaald,

sloten de muilezel aan weerskanten in en naderden de koopman. Toen de bandiet aan de linkerkant langs galoppeerde, haalde deze uit met een staf en werkte de koopman met een klap tegen zijn hoofd uit het zadel.

De kleurige hoed van het slachtoffer vloog door de lucht en rolde in de greppel aan de overkant. De man zelf viel tussen de paarden en werd in het zand achtergelaten, waarna de bandieten naar voren schoten om zich van zijn waren meester te maken.

Wynter kon haar ogen niet van de koopman afhouden. Hij lag op zijn rug op de weg, was volkomen versuft en een dunne stroom bloed vormde een plasje onder zijn hoofd. Ze hoorde hoe de bandieten het paard en de muilezel vingen en ermee terugkwamen. Ze wist wat het lot van de arme man zou zijn. Ze drukte haar kin in de grond en balde haar vuisten toen de bandieten weer in zicht kwamen.

Een van hen, de kerel met de staf, sprong lichtjes uit het zadel en ging in looppas naar de plek waar de koopman lag. Toen de bandiet dichterbij kwam, zag Wynter hoe de koopman een gehandschoende hand ophief en verbijsterd keek. Hij leek niet te beseffen wat er aan de hand was. De bandiet hief zijn staf op en Wynter kneep haar ogen dicht toen hij die op het gezicht van de koopman liet neerkomen.

Veel meer slagen volgden er niet en Wynter bleef doodstil liggen, haar gezicht verborgen in haar handen, terwijl de bandieten de kleren van het lijk trokken. Onderwijl keuvelden ze opgewekt, ze kenden elkaar blijkbaar goed en hadden dit duidelijk meer gedaan. Er werd veel gepraat over een herberg en over ene Jenny en wie van hen tweeën zij het liefste zou mogen. Ze gisten hoeveel ze voor hun buit zouden krijgen. Ze kwamen tot de conclusie dat dit heel wat zou zijn. Misschien zelfs zoveel dat Jenny hen allebei tegelijk aardig

zou vinden als ze het handig speelden. Er werd vrolijk gegrint. Wynter drukte haar vingers stevig tegen haar slapen en beet op haar lippen.

Eindelijk bewogen de stemmen zich weer in de richting van de paarden en Wynter durfde haar hoofd weer op te richten om naar de koopman te kijken.

De bandieten hadden hem naar de kant van de weg gedragen en aan de voet van een boom neergelegd, alsof ze het verkeer beslist niet wilden hinderen. Hij lag met opgetrokken benen op zijn zij, met zijn rug naar haar toe, en toen ze eenmaal naar hem had gekeken kon Wynter haar ogen onmogelijk nog afwenden. De koopman was misschien iemands vader, iemands zoon. Enkele ogenblikken geleden had hij nog geleefd en geademd, allerlei gedachten en plannen gekoesterd. Nu was hij niets meer dan een stuk vlees, achteloos achtergelaten, aas voor dassen en vossen. Zijn familie zou nooit weten wat er van hem geworden was.

Dat had zij ook kunnen zijn, dacht Wynter, in een oogwenk gedood en verdwenen.

Plotseling verscheen de bandiet met de staf weer. Hij liep naar de kant van de weg, knielde neer en bukte zich in de greppel aan de overzijde. Hij rekte zijn arm uit om iets ver weg in de braamstruiken te pakken. Grinnikend kwam hij weer overeind en hij zwaaide met de hoed van de koopman naar zijn makker.

Wynter had haar hoofd weer kunnen buigen, maar ze voelde op dit moment zo'n haat voor de bandiet dat ze gewoon keek hoe hij daar op zijn knieën zat en de hoed tegen zijn dij sloeg om het stof eraf te kloppen.

Hij wilde net weer opstaan toen hij zijn gezicht ophief en haar onder de braamstruiken ontdekte. Wynter zag hem onder de rand van zijn hoed met zijn ogen knippen en zijn

wenkbrauwen fronsen, en haar hart stond stil toen hij langzaam ging staan en in de schaduwen tuurde waar ze lag. Zijn gezicht stond onzeker.

‘Wat is er?’ vroeg zijn metgezel, die al was opgestegen en klaar zat om te vertrekken.

De man gaf geen antwoord. In plaats daarvan stak hij de weg over, hurkte voor Wynters schuilplaats neer, en keek over het helder klaterende water heen recht in haar ogen.

Alles wat Wynter ooit had geleerd, alles wat ze wist dat ze moest doen in zo’n situatie, was ze op slag vergeten. Tot haar onbeschrijflijke afschuw lag ze daar gewoon verstijfd en hulpeloos, terwijl de man haar op zijn gemak van top tot teen bekeek.

Zijn ogen gleden over haar hele lichaam, ze zag hoe hij haar rondingen, haar duidelijk vrouwelijke gestalte bestudeerde. Toen hij zijn ogen weer ophief en in de hare keek, stonden ze gretig en gulzig. Hij ontblootte zijn tanden en Wynter voelde hoe haar maag ineenkromp van de afschuwelijke angst voor de wellust die uit zijn grijns sprak.

‘Hé, Tosa!’ riep zijn metgezel. ‘Wat is er?’ Hij had zijn paard gekeerd en Wynter hoorde hoe hij hun kant uit kwam.

De bandiet ging staan en zwaaide achteloos. ‘Niets’, zei hij, terwijl hij op zijn gemak naar zijn paard liep. ‘Alleen een dassenburcht! Ik dacht dat er iemand lag! Ik moet last hebben van een zonnesteek!’

Een golf van misselijkmakende opluchting overspoelde haar en Wynter drukte haar hand tegen haar mond, overtuigd dat ze zou gaan overgeven. Toen de bandiet weer op zijn paard klom, hoorde ze hem zeggen: ‘Luister, Peter, wanneer we ons geld van Stille Murk hebben gekregen, ga jij vast vooruit en neem je Jenny vannacht voor jou alleen. Ik moet nog wat andere zaken afhandelen.’

‘Zaken?’ riep zijn vriend vol ongeloof. ‘In plaats van Jenny...? Wat voor zaken?’

‘Ach, niets van belang. Ik heb zin om wat te jagen, dat is alles.’

‘Jagen?’ echode de andere man vol verbijstering. ‘In plaats van Jenny? Tosh, mij hoor je niet klagen, zeker niet! Maar ben je gek geworden?’

De bandiet grinnikte. Ze draafden weg, maar voor ze buiten gehoorsafstand waren, hoorde Wynter zijn vrolijke antwoord.

‘Ik ben niet gek’, zei hij opgewekt. ‘Ik heb alleen ineens trek in vers vlees gekregen. Dat is alles.’ Hij lachte opnieuw, een warme lach die Wynter de rillingen over haar lijf joeg, terwijl haar keel werd dichtgeknepen van angst.